

KULKU

06

Kertakäyttö-
kulttuurista
eroon kenkä
kerrallaan

08

Maalipurkin matka

15

Laukaassa kierrätys
on tuttu juttu

16

Vaajakoskella muovipakkaukset
kiertävät Paavon voimin

08

Maalipurkin
matka

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Kysy – Mustankorkea vastaa
- 5 Mustankorkealaisten esittely
- 6 Kertakäyttökulttuurista eroon kenkä kerrallaan
- 8 Maalipurkin matka
- 10 Kotitalouksien vaarallisten jätteiden vastaanottopaikat
- 12 Kodin lajitteluohje
- 14 Ajankohtaista
- 15 Laukaassa kierrätys on tuttu juttu
- 16 Vaajakoskella muovipakkaukset kiertävät Paavon voimin
- 18 Hyvä, paha muovi
- 19 Roskakuski rakastaa uuden ratin karheutta
- 20 Kiinteistön muistilista jätehuollon järjestämiseen
- 21 Tervetuloa Toivakka
- 22 Samaan autoon mutta tarkasti eri säiliöihin
- 24 Leikkaa ja taittele oma roska-autosi

4041 0895
Painotuote

Mustankorkea Oy:n asiakaslehti
ISSN 2489-3943
Toimitus: Mustankorkea Oy, Oddy Inc. Oy
Ulkoasu: Oddy Inc. Oy
Painopaikka: I-print Oy

16 Vaajakoskella muovipakkaukset
kiertävät Paavon voimin

06 Kertakäyttökulttuurista
eroon kenkä kerrallaan

Pääkirjoitus

Kaatopaikka –
siisti työpaikka

”Minä olen töissä kaatopaikalla.” Saatan usein käyttää tätä keskustelunavausta, joka synnyttää välittömän mielikuvan työpaikastani. En ole vielä koskaan törmännyt ihmiseen, jolle kaatopaikka olisi vieras. Sen sijaan lähes poikkeuksetta se on johtanut kiinnostavaan ajatusten vaihtoon siitä, mitä nykyaikainen jätehuolto on.

Mustankorkean kaatopaikka on sijainnut nykyisellä paikallaan jo 55 vuotta. Viime vuonna Mustankorkealle saapui jätteitä yli sataviisikymmentä miljoonaa kiloa! Tästä jätemäärästä 95 prosenttia pystyttiin kierrättämään ja hyödyntämään. Kaatopaikkaa on siis hädin tuskin enää olemassa. Ja meidän kuntalaisten kotitalousjätteistä sinne ei päätynyt kiloakaan.

Työpaikkani Mustankorkea Oy täyttää tänä vuonna 20 vuotta. Jo eläköityneet kollegani ovat kertoneet, että tänä aikana muutostahti on ollut hurja. Nykyaikainen jätehuolto on tekniikkaa, osaamista ja jatkuvaa kehitystä, jonka parissa työskentelee lukuisia eri alojen ammattilaisia.

Toinen tärkeä osa tätä kokonaisuutta olemme me. Jokainen meistä vaikuttaa ympäristöön ja olen iloinen, että saan toteuttaa siistimpää tulevaisuutta yhdessä teidän 170 000 siistin tyypin kanssa. Hauska tutustua! Jatketaan keskustelua netissä ja tietenkin myös kasvokkain!

Mukavia lukuhetkiä
tuoreen Kulku-lehden
parissa toivoo,

Piia Aho
viestintä- ja
ympäristöpäällikkö

Mustankorkea 2017

170

TUHATTA IHMISTÄ
TOIMINTA-ALUEELLA

150

MILJOONAA KILOA
VASTAANOTETTUA
JÄTETTÄ

95%

JÄTTEESTÄ
KIERRÄTETTIIN JA
HYÖDYNNETTIIN

Kysy – Mustankorkea vastaa

Kuusi kiinnostavaa kysymystä

01

Muovipakkausten lajittelusta puhutaan paljon. Eikö niitä saa enää laittaa roskikseen?

Muovipakkaukset, kuten elintarvikkeiden kääreet tai pesuainepullot, voi kierrättää erikseen keräyspisteisiin tai laittaa sekajätteeseen. Pakkausmuovin keräyksestä ja kierrätyksestä vastaa Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy. Mustankorkealla on suunnitelmia laajentaa keräyspisteiden verkostoa ja tänä vuonna kokeillaan myös keräystä taloyhtiöiltä. Muovipakkaukset voi laittaa myös omaan sekajäteastiaan, jolloin ne kuljetetaan Tammervoiman hyötyvoimalaitokseen poltettavaksi. Jätteen poltto tuottaa energiaa, eli kaukolämpöä ja sähköä.

02

Miksi minun pitää olla jäteasioissani yhteydessä Mustankorkeaan?

Koska Mustankorkea vastaa omistajakuntiansa puolesta kuntalaisten lakisääteisistä jätehuollon palveluista. Niihin kuuluvat esimerkiksi jäteastioiden tyhjennykset ja kuljetukset (Jyväskylässä ja Muuramessa), jätteiden käsittely, neuvonta ja laskutus. Muutos on vielä suhteellisen tuore, sillä tehtävät siirtyivät Mustankorkealle reilu vuosi sitten.

03

Kotipihasta tulee paljon risuja ja haravointiroskaa – mihin voin viedä ne?

Voit tuoda puutarhajätettä Mustankorkealle ympäri vuoden! Toukokuussa risut ja oksat otetaan vastaan maksutta, muina aikoina niistä veloitetaan 11 euron päivämaksu. Haravointijätteelle ja risuille on jätekeskuksella omat vastaanottopaikkansa, mikä kannattaa huomioida jo peräkärryä lastatessa. Muistathan, että puutarhajäte ei kuulu naapurin tai kunnan tontille.

04

Tyhjensin kotitoimiston arkistoja. Mitä kannattaa tehdä vanhoille laskuille ja sopimuksille?

Tietosuojapaperit, jotka voivat sisältää luottamuksellisia tai arkaluontoisia asioita, kannattaa hävittää asianmukaisesti. Mustankorkean jätekeskus ottaa vastaan tietosuojapaperia Paperinkeräys Oy:n lukittuihin astioihin, hinta määräytyy painon mukaan. Huomioithan, että esimerkiksi kovalevyt, disketit ja muistitikut eivät kuulu tietosuojapaperiin.

Asiakaspalvelun vuosi 2017

138 000

käyntiä nettisivuilla

10 371

sähköistä yhteydenottoa

2 568

chat-keskustelua

13 515

puhelua

1 000 x

naurua

05

Haluaisin keventää hyllystä jo moneen kertaan luettuja kirjoja. Miten voin kierrättää ne?

Käyttökelpoisia ja siistejä kirjoja kannattaa tarjota tuttaville, antikvariaattiin tai hyväntekeväisyyteen. Pehmeäkantiset pokkarit voi laittaa paperinkeräykseen. Kovat kannet kuuluvat sekajätteeseen. Jos sivut on mahdollista irrottaa, ne voi laittaa paperinkeräykseen.

06

Kesä on jo ovella. Miten se vaikuttaa jätehuoltoon?

Kesäaika voi vaikuttaa jäteastian tyhjennyksiin. Asiakkaalla voi olla sopimus, jonka mukaan bio- tai sekajäteastia tyhjennetään kesäaikaan tiheämmin kuin talvisin. Tällöin muutosaika on huhti-toukokuun vaihteessa. Mustankorkean jätekeskus puolestaan palvelee toukokuusta elokuuhun myös lauantaisin klo 9-14.

Ihmiset tehnikankin takana

Mustankorkealaisten esittely

Mitä teet Mustankorkealla?

Terttu Nyberg
kuljetusvastaava

”Järjestän työkseni jätekuljetuksia ja muita jätehuollon palveluita kuntalaisille. Siihen kuuluu kaikkea kuljetusten kilpailutuksesta keräyspisteverkoston hallintaan. Erityisen pinnalla on nyt pakkausmuovien keräys. Siihen liittyy itselläkin paljon tekemistä ja selvittävää, josta toivottavasti kehkeytyy jotain konkreettista mahdollisimman pian! Tekemistä riittää...”

Jani Burman
yksikön päällikkö

”Oma konttorini sijaitsee Mustankorkean jätekeskuksella eli ”mäellä”, mistä on hienot näkymät kauas! Vastaan jätteiden käsittelystä ja tuotteistamisesta sekä jätekeskuksen päivittäisestä pyörittämisestä kokonaisuutena. Työtehtävät ovat monipuolisia, joten tylsiä päiviä ei ole!”

Paula Timonen
talous- ja henkilöstöpäällikkö

”Työskentelen yhtiön hallinnollisten asioiden parissa ja vastaan erityisesti talous- ja henkilöstöhallinnosta. Työtä riittää, kun sekä oman väen että asiakkaiden määrä on kasvanut! Yhtiössä on meneillään monipuolista kehitystyötä, mikä tekee asioista entistä mielenkiintoisempia.”

Tuomas Valkeinen
laitosmies

”Työhöni kuuluu isoja koneita ja isoja massoja! Huolehdin muun muassa biojätteen ja lietteen käsittelystä kompostointilaitoksessa ja lajittelupihan lavojen tyhjennyksestä oikeaan jatkokäsittelyyn. Työn tekeminen hyvällä ja soveltuvalla kalustolla on mieluisaa ja lisäksi meillä on työporukassa hyvä henki!”

Neuvoja jäteasioissa 24/7

www.mustankorkea.fi

Mustankorkean asiakaspalvelu apunasi

Mustankorkean asiakaspalvelussa voit hoitaa kaikki jätehuoltoon liittyvät asiat, kuten muuttaa jäteastioiden tyhjennysaikatauluja, tehdä kompostointi-ilmoituksen, tilata järjestetyn jätehuollon palvelut tai antaa palautetta.

Nettisivujen neuvonnasta löydät vastauksia kysymyksiisi 24/7. Voit esimerkiksi etsiä tietoa vapaalla sanahaululla tai asioida sähköisesti.

Chatissa saat ilmaista ja nopeaa palvelua arkisin ma-pe 9-22.

Jätekeskuksessa sijaitsee lajittelupiha, Mustankorkean multamyyntipiste ja Omapihan puutarhamyymälä.

Puhelun ja jonotuksen hinta on 8,35 senttiä / puhelu + 16,69 senttiä / minuutti.

Voit ottaa yhteyttä asiakaspalveluun kaikissa käytännön jätehuoltoon liittyvissä asioissa. Nopeinta palvelua saat sähköisissä kanavissa: chatissa ja sähköpostilla.

Neuvonta ja sähköinen asiointi
www.mustankorkea.fi

live chat -asiakaspalvelu
arkisin ma-pe 9-22

Mustankorkean jätekeskus
arkisin ma-pe 7-19
la 9-14 (touko-elo)

Ronsuntaipaleentie 204
40500 Jyväskylä

Toimisto
asiakaspalvelu@mustankorkea.fi
laskutus@mustankorkea.fi
p. 010 325 3900
arkisin ma-pe 9-15

Kiväärитеhtaankatu 6 C
40100 Jyväskylä

Kertakäyttökulttuurista eroon kenkä kerrallaan

Yhä useampi kuluttaja etsii kestävämpiä ja ekologisempia vaihtoehtoja massatuotannon rinnalle. Jyväskyläläiset Simo Nousiainen ja Jorma Katainen ovat seuranneet kasvavaa trendiä vuodesta 2009. He ovat oikeita ihmisiä kertomaan, mistä on kestävät kengät tehty.

- Neuvostokaupan kaatumisen ja markkinoiden vapautumisen myötä 90-luvulla alkoi Suomeen tulla edullista ulkomaista kenkää. Nykyään kasvava asiakasryhmä, meidän iloksemme, ovat ihmiset, jotka haluavat panostaa olonsa mukavuuteen. He hankkivat kenkiä, jotka kestävät isältä pojalle, kertoo Suomen Mittajalkine Oy:n yrittäjä, suutari **Simo Nousiainen**.

Tekonahan ja muovin käytöllä kenkien hinta saadaan luonnollisesti mahdollisimman alas, mutta kenkien kulutuskestävyys ja käyttömukavuus ovat heikkoja.

- Tekonahka on oikeasti joko polyuretaanipinnoitteista tekstiiliä tai muuta öljypohjaista materiaalia. Niistä ei ainakaan tämän hetkisillä menetelmillä saa oikeasti kestäviä millään. Lisäksi polyuretaani ei hengitä tippaakaan, se hiostaa kuin muovipussi jalan ympärillä. Tästä syystä itse suosimme aitoa nahkaa, joka hengittää ja elää jalan mukaan, Nousiainen jatkaa.

Kun kengät suunnitellaan tiettyyn tarkoitukseen, kun ne istuvat kuin sukat ja tehdään laadukkaista materiaaleista, niitä on vaikea saada kävelemällä rikki. Mittajalkineella on asiakkaita, jotka käyttävät edelleen vuosien ikäisiä kenkiä, eivätkä halua luopua niistä mistään hinnasta.

Laadukasta kenkää voi korjata ja muodistaa

Ortopedisiin kenkiin erikoistunut, Suomen Mittajalkineella näitä valmistava **Jorma Katainen** kertoo, että ihmiset ovat alkaneet arvostaa mittakenkiä, vaikka ne ovat kalliimpia.

- Mittajalkineen valmistus on pitkä projekti, jossa kenkää suunnitellaan, mitataan ja sovitetaan asiakkaan kanssa. Lopputuloksena on kenkä, joka istuu jalkaan ja kestää oikein hoidettuna ja käytettynä vuosia. Tarpeen tullen sitä voi myös korjata ja muodistaa.

”

Itse suosimme aitoa nahkaa, joka hengittää ja elää jalan mukaan.

- Simo Nousiainen

Lesti on jalkineen sielu. Jos lesti ei ole kunnossa, kaikki hienot designit ja arvokkaat materiaalit ovat yhtä tyhjän kanssa. Mutta sitten kun lestin lisäksi sekä materiaalit että työmenetelmät ovat kunnossa, saadaan kestäviä, kauniita ja käytännöllisiä tuotteita.

- Jokaiselle asiakkaalle valikoidaan, muokataan tai luodaan sopiva lesti ja säilytämme sen tiedot. Tarvittaessa pystymme siis rakentamaan toisen kengän vaikka uusiksi - joskus koirat tekevät niin pahaa jälkeä! Suunnittelemme kengät mahdollisimman korjattaviksi, näin voidaan korvata kengästä vain osia, eikä koko kenkää tarvitse aina uusia.

Hankitaan vain se, mitä käytetään

Kaiken kestäväen kulutuksen taustalla on hankkia asioita tarpeeseen.

- Meille tulee hyvin vähän hukkaa sen ansiosta, ettemme osta enempää kuin mitä tarvitsemme. Hankimme materiaalit tehtailta, joista saa pieniäkin eriä. Emme tuhlaa nahkaa yhtään. Jos vuodista jää leikkausjäämiä, lahjoitamme niitä paikallisille kouluille käsityötuntien materiaaleiksi, Nousiainen kertoo.

Hyvin valmistettu kenkä on pitkäikäinen. Molempien suutareiden mielestä tietyt kengät voivat oikein käytettynä ja hoidettuna kestää jopa eliniän. Täysin loppuun kulunut kenkäpari kierrätetään sekajätteisiin.

- Tai sitten sen voi antaa koirille, Katainen naurahtaa.

Näin tunnistat kestäväen kengän

01

Tutki ennen kauppaa menoa tai kysy kauppiaalta, millaisia eettisiä periaatteita valmistajalla on kengän kestävyys suhteen.

02

Kestävin kenkä on 1800-luvun alkupuolella kehitetty reuno-kenkä, jossa ompeleet menevät pohjarakenteiden läpi.

03

Hyvälaatuisissa kengissä on piilossa lenkkijousi, joka pitää kengän ryhdin. Kenkä ei kierrä eikä anna periksi kantapään ja päkiän väliä taivuttamalla.

Minne menet, maalipurkki?

Tiesitkö?
Ongelmajäte =
vaarallinen jäte
vuodesta 2010

**Näin tunnistat
vaarallisen jätteen**

Tyypillisimpiä kodin vaarallisia jätteitä ovat **maalit, liimat, liuottimet, öljyt** ja voimakkaat **pesuaineet** sekä **auton akut** ja **energiansäästölamput**. Nämä voi palauttaa ilmaiseksi lähimpään vaarallisen jätteen keräyspisteeseen.

Lääkkeet ja **elohopeakuumemittarit** voi palauttaa apteekkeihin.

Paristot ja **pienakut** palautetaan myyntipaikkoihin. Muistathan teipata pattereiden navat! Kun teet sen heti vaihtaessasi paristot, hommasta ei tule ylitsepääsemätöntä ja säilytät käytettyjä pattereita turvallisesti.

Tiesitkö, että tuiki tavallinen maalipurkki muuttuu maalausurakan jälkeen vaaralliseksi jätteeksi? Oikein lajiteltuna se ei päädy haitaksi luontoon, vaan saa uuden elämän – vaikka maalipurkkina.

Remontti on ohi, koti ojennuksessa ja tyhjä maalipurkit varaston nurkassa. Odottakoon siellä seuraavaa siivouspuuskaa, kunnes kulkeutuvat pihan sekajäteastiaan.

Hetkinen, saako ne noin vain sekajätteeseen rojauttaa?

Tarkistus jäteyhtiön kotisivuilta paljastaa, että märkää maalia sisältävän, käytetyn purkin osoite on aina vaarallisen jätteen keräyspiste. Siis oivalluksesta toimeen.

Lähempi tutustuminen kertoo, että keräyspisteitä löytyy seudulta useita. Mikä parasta, kotitalouksien mönjät ja myrkyt voi toimittaa lähimpään keräys-

konttiin ilmaiseksi. Kontit sijaitsevat palvelujen kupeessa, jolloin avaimen lukittuun konttiin voi noutaa esimerkiksi läheisen huoltoaseman kassalta.

Nyt osoitteeksi valikoituu kuitenkin Mustankorkean jätekeskus, koko alueen jätteenkäsittelyn keskipiste.

Perillä jätekeskuksella asiointi alkaa vaaka-asemalta. Ilmoittaessaan, että kyydissä on vaarallista jätettä, saa vastineeksi selkeät ajo-ohjeet oikeal-

le lajittelukontille. Myös konttiin on selvästi merkattu, mikä jäte kuuluu mihinkin. Helppoa.

Vastuu minimoi vaaraa

Vastuullisen kuluttajan lajittelupolku päättyy tähän, mutta purkin matka on vasta alussa. Jyväskylän, Muuramen, Laukaan ja Toivakan alueen keräyspisteiltä matkaan lähtevissä jättekonteissa se matkaa Mustankorkean jätekeskukseen seuranaan jäteöljyt, puhdistusaineet sekä aerosolit.

Siellä jätekeskuksen henkilökunta lajittelee kontteihin jätetyt jätteet. Pienet purkit pakataan metallikontteihin, suuremmat sellaisenaan kuormalavoille kuljetusta odottamaan.

Joskus keräykseen eksyy aineita ilman pakkausmerkintöjä. Niiden tunnistamisessa auttavat jätokeskuksen henkilökunnan harjaantuneet aistit ja kemistintaidot. Tuntemattomien aineiden kanssa ei oteta riskejä. Siksi suoja-asusteisiin ja -maskeihin pukeutuneet hahmot ovat tuttu näky Mustankorkealla.

Osaan konttiin toimitetuista astioista on tuoja itse kirjoittanut sen sisällön. Pieni, huomaavainen teko, joka helpottaa lajittelijoiden työtä suuresti.

Ongelmasta ratkaisuksi

Maalipurkin ja sen kohtalotoverien määränpää on Suomen ainoa vaarallisten jätteiden käsittelylaitos Riihimäellä. Sinne jätteet Mustankorkealta noutaa säännöllisesti Fortumin yhdistelmärekka.

Vastuu kuorman lainmukaisesta pakkaamisesta on jätelaitoksella. Siksi lajittelu tehdään tarkasti vaarominaisuuksien mukaan ja turvamääräykset täyttäen.

Perillä Riihimäellä polttolaitoksen henkilökunta tarkastaa lastin lajittelun. Kun kaikki on kunnossa, maalipurkki matkaa uuniin. Satojen asteiden lämmössä maalipurkin sisältö muuttuu tuhkaksi, jättäen jälkeensä vain metallikuoret. Samalla käsittelylaitos muuttaa jätteen energiaksi – sähköksi ja kaukolämmöksi.

Vaarallisten aineiden palamisjäte on kierrätyskelvotonta, mutta metalli jatkaa kulkuaan. Se löytää tiensä terästehtaalle, päätyen vaikkapa maalipurkin muodossa rautakaupan hyllyyn odottamaan seuraavaa remontti-inspiraatiota.

Kotitalouksien vaarallisten jätteiden vastaanottopaikat

Vaarallisen jätteen keräyskonttien sijainnit

	Vastaanottopaikka	Osoite	Paikkakunta
1	Kierrätyskauppa EkoCenter	Sorastajantie 4	JYVÄSKYLÄ
2	Kukkumäen Teboil	Kukkumäentie 31	JYVÄSKYLÄ
3	Kortepohjan Sale	Isännäntie 1	JYVÄSKYLÄ
4	Mustankorkean jätekeskus	Ronsuntaipaleentie 204	JYVÄSKYLÄ
5	Neste Kirri	Kirrintie 2	PALOKKA
6	SEO Korpilahti	Petäjävedentie 1	KORPILAHTI
7	Korpilahden Satama	Korpilahdentie 8	KORPILAHTI
8	Vattipaja	Rokkakankaantie 3	LAUKAA AS
9	Shell Lievestuore	Liepeentie 2	LIEVESTUORE
10	St1 Vihtavuori	Vihtavuorentie 2	VIHTAVUORI
11	Paloaseman piha	Virastotie 6	MUURAME
12	Jäteveden puhdistamo	Sahinjoentie 66	TOIVAKKA

Vaarallisten jätteiden
kiertävä keräys jälleen
toukokuussa

Katso tarkemmat tiedot
mustankorkea.fi

Kodin lajitteluohje

SEKAJÄTE

Kyllä kiitos

likaiset muovi-
pakkaukset, tuhka
ja tupakantumpit,
vaipat ja terveysiteet,
lemmikkien jätökset

Ei kiitos

biojäte, rakennus- ja
purkujäte, sähkö- ja
elektroniikkaromu,
vaaralliset jätteet

BIOJÄTE

Kyllä kiitos

ruuantähteet, elin-
tarvikkeet, perkuujätteet
ja kuoret, kahviporot ja
teepussit, talouspaperit
ja lautasliinat

Ei kiitos

tuhka ja tupakantumpit,
elintarvikkeiden
pakkaukset, vaipat,
lemmikkien jätökset

PAPERI

Kyllä kiitos

sanoma- ja aika-
kauslehdet, toimisto-
paperi ja kirjekuoret,
kopiopaperi

Ei kiitos

märkä tai likainen paperi,
ruskeat paperikassit,
pehmopaperit,
kartonkipakkaukset

METALLI

Kyllä kiitos

säilyketölkit ja
metallikannet,
alumiinifolio, tuikkujen
kuoret, ruokailuvälineet

Ei kiitos

vaaralliset jätteet,
paristot, kaasupullot, isot
metallijätteet

LASI

Kyllä kiitos

lasipurkit ja -pakkaukset,
pantittomat lasipullot

Ei kiitos

lasi- ja posliiniastiat,
kristalli, lamput, ikkuna-
tai peililasi

KARTONKI

Kyllä kiitos

litistetyt pahvilaatikat,
maito- ja mehutölkit,
muro- ja keksipaketit,
munakennot,
paperihylsy

Ei kiitos

märkä tai likainen
pahvi, styroksi ja muovi,
lahjapaperit

Mihin tämäkin jäte kuuluu?

Tarkista lajittelu-
sovelluksesta
mustankorkea.fi

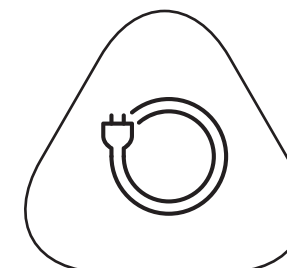
VAARALLISET JÄTTEET

erilliskeräys

MUOVI- PAKKAUKSET

erilliskeräys tai sekajäte

SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKA- ROMU (SER):

erilliskeräys tai tuotteita myyvät liikkeet

Kaikki
jätteiden
keräyspisteet:
kierratys.info

Pihanlaitto- tuotteet Omapihalta

Mustankorkean Omapihalta voit hakea multaa, hiekkaa, kivimurskaa ja muita pihanlaittotuotteita koko kesän ajan.

Omapiha on auki aina kun Mustankorkean jätekeskuskin.

Mustankorkean jätekeskus ottaa kotitalouksien risut ja haravointijätteet vastaan **maksutta koko toukokuun** ajan. Viime keväänä vilkkaimpana päivänä meillä kävi lähes **1400** asiakasta!

Ajankohtaista

Nyt on aika pistää kotipiha kesäkuntoon!

Siiri Eronen askartelee tyhjästä kahvipaketeista kierrätyskasseja. "Säästän itse kaikki paketit. Yhden kassin valmistukseen uppoaa helposti kymmeniä kahvipaketteja", Eronen kertoo.

Laukaassa kierrätys on tuttu juttu

Kysyimme laukaalaisilta päivittäisiä kierrätysvinkkejä. Nappaa parhaat ideat itsellesi ja tee ympäristöteko ja helposti osana arkeasi.

Biojätteen lajittelu ja kierrätys on kaikille haastattelutaville tuttua. **Jyrki Kröger** kompostoi oman taloutensa biojätteet. "Kompostoivia käymälöitä voi myös käyttää biojäteastiana", Kröger vinkkaa.

Facebookin roskalava-ryhmissä itselle turhaa tavaraa voi lahjoittaa ilmaiseksi. Roskalava Laukaa on tuttu palsta **Sini Hokkaselle**: "Kierrättäminen on helppoa, kun ei tarvitse itse viedä tavaroita kirpputorille."

Esa Vakkanen arvostaa kierrätyspisteiden selkeitä ohjeita. "Vien patterit kauppoihin. Kierrätyslaatikot on merkitty niin hyvin, että aina tietää mihin laatikkoon saa laittaa ja mihin ei", Vakkanen kiittelee.

Maria Turunen hankkii kirpputorilta astioita ja vaatteita, joita hän tuunaa mielellään. "Tämä kierrätyskassi on tehty kierrätysfarkuista. Koristeena on vaatteista kerättyjä merkkejä", Turunen esittelee kauppareissulla mukana kulkevaa kassia.

"Kierrättäminen lähtee ihan pienistä jutuista. Omat lapset ovat jo isoja, mutta silloin pienenä oli kaikki askartelut", kertoo **Merja Vauhkonen**. "Vessapaperirullista, maitotölkeistä ja lasipurkeista valmistuu mielikuvituksen avulla vaikkapa juhla-koristeet."

KILPAILU

Kerro oma kierrätysvinkkisi Facebook-sivuillamme facebook.com/Mustankorkea. Vastanneiden kanssa arvotaan Mustankorkean tuotepalkintoja.

Vaajakoskella muovipakkaukset kiertävät Paavon voimin

Vaajakoskelaisen taloyhtiön muovin kierrätys sai alkunsa, kun puheenjohtaja **Paavo Korhonen**, 78, kuuli uutisista hätkähdyttävän faktan: suomalaiset kantavat kaupasta kotiin vuosittain 260 miljoonaa muovikassia.

Korhonen ja vaimonsa päättivät siltä istumalta vaihtaa muovipussit kankaisiin kestokasseihin. Muovin ympäristökuorma jäi kaivelemaan miestä ja hän ryhtyi valmistelemaan taloyhtiön yhteistä muovipakkausten erilliskeräystä. Asia otti asukaskokouksessa tuulta alleen marraskuussa 2017, ja nyt taloyhtiön pihalla on erillinen keräysastia, johon muovijäte viedään. Korhonen huolehtii muovit eteenpäin Vaajakosken Rinki-keräyspisteelle.

- Minä lupasin hoitaa itse säkin kuljetuksen siihen saakka, kunnes muovipakkausten erilliskeräys ehkä muuten tulee mahdolliseksi. Lähin yleinen keräyspiste on noin kilometrin päässä täältä meiltä. Vien säkin sinne kauppareissulla autoni perässä pari kolme kertaa kuukaudessa. Pussi on täytenäkin niin kevyt, että kevätkelillä sidon sen pyöräni kyytiin ja polkaisen keräyspisteelle.

Muovin kierrättäminen tuo hyvän mielen ja selvää säästöä

Korhoselle muovin kierrätys tuo hyvän olon.

- On hienoa, kun pystyy tekemään vielä tässä iässä jotain yhteisen hyvän eteen ja auttamaan taloyhtiön asioissa.

Korhosen taloyhtiössä on 14 asuntoa, joissa asuu eläkeläisiä ja työikäisiä aikuisia sekä yksi lapsiperhe. Korhonen kertoo, että kaikki ovat mukana ja kierrättäminen on sujunut ongelmitta. Yllätyksenä tuli kertyvän muovin määrä sekä se, miten nopeasti taloyhtiön sekajäte väheni. Tämä näkyy jatkossa myös selvänä säästönä taloyhtiön jätehuoltomaksuissa.

- Muovin kierrättäminen on vaivatonta, kun siihen on tottunut. Nyt tuntuu has-sulta, että siitä ei ole aikaisemmin välitetty. Tein työurani autojen ja traktoreiden parissa ja aloittaessani alalla 1960-luvulla muovi oli uusi, kiehtova materiaali. Ei silloin osattu nähdä edes muovipakkauksia jätteenä tai olla huolissaan ympäristöasioista. Mietittiin vain, mihin kaikkeen muovia voitaisiin hyödyntää. Sitä satoa nyt sitten korjataan, Korhonen päättää.

“
On hienoa, kun
pystyy tekemään
vielä tässä iässä
jotain yhteisen
hyvän eteen ja
auttamaan talo-
yhtiön asioissa.”

Säkillinen muovijätettä kulkee keräyspisteelle Paavo Korhosen pyörän tarakalla.

Mihin muovipakkaus jatkaa Rinki-keräyspisteiltä?

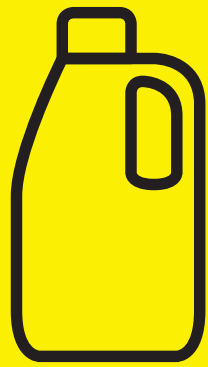
Muovi on globaalisti kasvava, vakava ongelma. Monia askarruttaa, kannattaako muovia todella kierrättää. Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n aluepäällikkö **Harri Patana** kertoo, mitä muovipakkauksille tapahtuu keruun jälkeen.

- Kaikkialta Suomesta Rinki-ekopisteistä kerätty muovipakkaukset toimitetaan Fortumin laitokselle Riihimäelle. Siellä sekalaiset muovipakkaukset ensin lajitellaan. Sitten niistä tehdään granuloimalla muoviraetta, jota käytetään uusien muovituotteiden valmistuksessa.

Suurin osa keräysmuovista voidaan hyödyntää laitoksella. Kierrätykseen kelpaamaton osa hyödynnetään energiana, eli mitään ei mene hukkaan. Muunkin kuin vain kovan pakkausmuovin kierrättäminen kannattaa. Esimerkiksi leipäpusseista saadaan hyvää seuraavan muovituotteen raaka-ainetta.

Laki velvoittaa järjestämään koko Suomeen vähintään 500 pistettä kotitalouksien muovipakkausten keräystä varten. Vähintään yksi piste on oltava jokaisessa yli 10 000 asukkaan taajamassa. Nyt muovipakkausten keräyspisteitä on Suomessa yli 500. Mitä enemmän saamme mukaan lisää kierrättäjiä, sitä enemmän nykyisistä keräyspisteistä saadaan materiaalia kierrätykseen.

Pakkausten lajitteluohjeet ja Rinki-ekopisteet: [rinkiin.fi](https://rinki.fi).

Näillä vinkeillä pääset alkuun

- Kestokassi mukaan ostoksille – myös hedelmille.
- Kestopullo ja -muki mukaan otettaville juomille.
- Vältä yksittäispakattuja tuotteita hedelmä- ja leipäosastolla.
- Suosi pahvisia kertakäyttöastioita ja kääri eväsleivät voipaperiin.
- Valitse muovitonta luonnonkosmetiikkaa.
- Suosi luonnonkuiduista (puuvilla, villa, pellava, nahka) valmistettuja vaatteita.
- Osta lasisia tai keraamisia ruuan säilytys- ja valmistusastioita, valitse puu- tai teräskauha muovisen sijaan.
- Suosi tuotteita, joilla on pitkä käyttöikä.

Hyvä, paha muovi

Muovi on meille niin jokapäiväinen asia, että emme tule edes miettineeksi, missä kaikkialla sitä on. Tiesitkö, että sitä on hammastahnassa ja fleece-vaatteissa? Tai tuliko mieleesi, että rapiseva sipsipussi - sekin on muovia? Emme pärjäisi ilman muovia, mutta sen aiheuttamien vakavien ympäristöhaittojen estämiseksi jokainen meistä voi tehdä pieniä arjen tekoja.

Kodin muovipakkausten kierrättäminen uusiokäyttöön

Pakkausmuovikeräykseen kelpaavat lähes kaikki muoviset ruoka- ja juomapakkaukset, pesuainepakkaukset sekä muovipussit ja -kääreet. Myös sipsipussit ja kahvipakkaukset voi lajitella keräykseen. Kierrätetystä muovista tehdään esimerkiksi putkia, muovikasseja, ämpäreitä ja kukkaruukkuja.

Elintarvikepakkaukset kannattaa huuhtaista kevyesti ennen kierrätykseen viemistä, etteivät mahdolliset ruokajäämät homehdu. Marinadin saa liuenemaan lihapakkauksista näppärästi perunoiden tai pastan keitinvedellä. Jos pakkauksen puhdistaminen vaatii perusteellista pesua kuumalla hanavedellä, se on ekologisempaa lajitella sekajätteeseen.

Pakkausten korkit, kannet ja pumpput laitetaan keräysastiaan irrallaan, koska ne voivat olla eri muovia kuin itse pakkaus.

Sekajätteeseen lajitellaan likaiset muovipakkaukset ja PVC-pakkaukset (nuolikolmion sisällä numero 3). Myös muoviset pakasterasiat ja muuttolaatikat ovat sekajätettä. Sekajätteen joukossa muovi hyödynnetään energiana.

Vähemmän muovia ostoskoriin ja ympäristöön

Pienikin muovin käytön vähentäminen on merkittävä ympäristöteko. Näin jokainen voi omalta osaltaan keventää myös vesistöjen mikromuovikuormaa. Toisin kuin usein ajatellaan, se ei ole pelkästään valtamerien ongelma, vaan mikromuovia on tutkimuksissa löydetty myös kotimaan järvistä.

Mikromuovia päätyy järviin, jokiin ja meriin muun muassa autonrenkaista, tekokuituvaatteista ja kosmetiikasta.

Esimerkiksi polyesterista valmistetuista fleece-vaatteista irtoaa runsaasti muovikuituja käytössä ja pesussa. Vedenpuhdistamoissa pieniä muovihiuksia ei pystytä seulomaan pois, jolloin ne kulkeutuvat vesistöihin. Suihkusaippuoiden, hammastahnojen, kuorintavoiteiden ja parranajotuotteiden sisältämät muovirakeet ja -kuidut päätyvät luontoon samaa reittiä.

Paras keino vähentää muovin kulutusta on valita päivittäin kaupassa tuotteita, jotka on valmistettu luonnossa hajoavista tai vaihtoehtoisesti aikaa kestävästä materiaaleista.

Roskakuski rakastaa uuden ratin karheutta

Lassila & Tikanojan kuljettaja **Aki Pouta** nauttii tunteesta, jonka saa vain ison auton ratissa, ihmisvilinästä päivisin kaupungilla sekä myös myöhäisillan hiljaisista tunteista, jolloin seurana on vain radio. Kysymme Akielta, miten hänestä tuli roskakuski ja miksi hän pitää työstään niin paljon.

Vapaa-ajalla Aki valokuvaa, kirjoittaa blogia ja tekee metsätöitä. Tutustu Akin arkeen Instagramissa **@akipouta**

Miten sinusta tuli jäteautonkuljettaja?

- Kiinnostuin armeijassa raskaiden ajoneuvojen ajamisesta ja kävin vielä siviilissä aikuisopistossa yhdistelmäajoneuvon kuljettajakurssin. Kurssin aikana Lassila & Tikanoja haki työntekijää iltä- ja viikonlopputyöhön. Sain sen paikan ja sitä kautta jäin alalle.

Tykkäät isoista autoista ja tunteesta, jonka saat kun kiipeät korkealle huippumoderniin ohjaamoon. Jos unohdetaan autot ja ajaminen, mikä on parasta työssäsi?

- Kyllä se on tietynlainen itsenäisyys ja säännöllisyys. Voin suunnitella listojen ajon ja tauottaa päivän oman mieleni mukaan. Tykkään siitä, että työ on sopivasti liikkuvaa ja saan olla ihmisten ilmoilla kaupungilla päivän, jolloin voin käydä vaikka keskustassa ruokatauolla. Olen sosiaalinen tyyppi ja mukavinta työssäni on kohtaamiset ihmisten kanssa. Roskakuskin työ on asiakaspalvelua.

Ison auton pyörittelyn kaupungissa täytyy olla haastavaa. Tuleeko tiukkoja tilanteita? Entä kohtaatko liikenneraivoa työssäsi?

-Jäteauton kuljettaminen keskustan kapeilla kaduilla ja ahtailla pihoiilla vaatii vastuullista asennetta ja tarkkuutta. Joskus auton kääntäminen on senttipeliä. Toisinaan joudun olemaan tien-tukkona, mikä aiheuttaa kireitä äänensävyjä, jos olen jonkun kiireisen edessä. Onneksi suurin osa ihmisistä ymmärtää, että minun on tehtävä työni.

Pidät työstäsi. Sen näkee, kun selaa Instagram-tiliäsi. Onko hetkiä, jolloin olet valmis vaihtamaan alaa?

- Alanvaihto saattaa käväistä mielessä kylmänkosteina päivinä, kun vettä sataa tauotta taivaalta. Tämä on seitsemäs vuoteni kuljetusalalla ja korkeakouluopinnot ovat suunnitelmassa työn ohelle.

» Lue lisää Akin työvälineestä sivuilta 22–23

Tiedätkö jo:

- Miten kiinteistösi jätehuolto tulee järjestää?
- Mitä jätteistöä kiinteistöilläsi pitää olla?
- Miten usein jätteistöä tyhjennetään?
- Mitä pitää ottaa huomioon jätteistöä sijoittamisessa tai jätteiden käsittelyssä?

Vastaukset muun muassa näihin kysymyksiin löydät kotitalouksille tarkoitettua Jätehuoltomääräysten tiivistelmästä. Voit noutaa oman painetun oppaan kuntasi asiointipisteeltä.

Oletko tullut ajatelleeksi kimpkaa?

Yhteisen jätteistöä käyttö eli kimpkaa on oiva valinta erityisesti silloin, kun jätettä syntyy vähän tai kiinteistö sijaitsee vaikeakulkuisen tien varrella. Säästät sekä omaa kukkaroasi että ympäristöä, kun jätteistöä ei tarvitse pysähtyä jokaisen kiinteistöä kohdalla erikseen.

Kokoa kimpkaa ja valitkaa yhdessä vastuhenkilö, joka ilmoittaa yhteisen jätteistöä käytöstä. Ilmoittaminen on tärkeää, ettemme turhaan huomautta kimpkaa jäseniä.

Tarkista tästä, miten kotisi jätehuolto tulee hoitaa, sopisiko yhteisen jätteistöä käyttö eli kimpkaa sinulle sekä miten biojätteiden kompostoinnista ilmoitetaan.

Kompostoitko biojätteet?

Biojätteen, eli puutarha- ja ruokajätteen lajittelu kuuluu kaikille kiinteistöille. Biojätteet voi kerätä joko erilliseen biojätteistöä tai kompostoriin. Muistathan, että ruoantähteitä voi kompostoida vain tähän tarkoitukseen suunnitellussa, hahtaeläimiltä suojatussa tiiviissä säiliössä. Ympäri vuotissessa kompostoinnissa on käytettävä lämpöeristettyä kompostoria.

Muistathan tehdä kompostointi-ilmoituksen:

- **Jyväskylä ja Muurame** ilmoitukset Mustankorkealle www.mustankorkea.fi
- **Laukaa ja Toivakka** ilmoitukset jätehuoltoviranomaiselle www.jyvaskylanseutu.fi/jate

Ilmoitukset tehdään eri paikkoihin, koska Jyväskylässä ja Muuramessa Mustankorkea vastaa kunnan järjestämästä jätteenkuljetuksesta. Laukaassa ja Toivakassa kiinteistöä haltija sopii tyhjennyksistä suoraan jätteenkuljetusyrittäjän kanssa, jolloin ilmoitukset käsittelee jätehuoltoviranomainen.

Jätehuoltoverkosto kehitty

Jätehuollon palvelutasoa ollaan nyt ensimmäistä kertaa määrittelemässä yhteisesti neljän kunnan alueella. Määrittely tehdään yhteistyössä osakaskuntien, Mustankorkean ja jätehuoltoviranomaisen kesken. Tavoitteena on yhdenvertaisuus alueen asukkaille tarjottavissa jätehuollon palveluissa. Tarkoituksena on varmistaa kuntalaisille kattava ja kohtuullisesti saavutettava keräysverkosto niin, että jätehuollon maksut pysyvät kohtuullisina.

Kerro oma mielipiteesi jätehuollon palveluiden riittävydestä ja kattavuudesta jätehuoltoviranomaisen nettisivuilla:

www.jyvaskylanseutu.fi/jate
» Asiointi

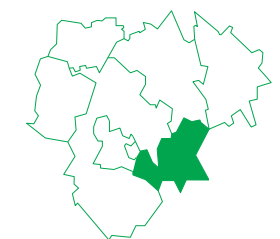
Vinkit tarjosi Jyväskylän seudun jätelautakunta, joka hoitaa jätehuoltoviranomaisen tehtäviä neljässä kunnassa: Jyväskylässä, Laukaassa, Muuramessa ja Toivakassa.

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

Tervetuloa Toivakka

Toivakka liittyi mukaan Mustankorkean osakkaaksi tämän vuoden alusta. Kävimme toivottamassa toivakkalaiset tervetulleiksi.

Toivakka pähkinäkuoressa

Asukasluku: 2 396
Perustamisvuosi: 1910
Järvien määrä: 82
Pinta-ala: 413,94 km²

Toivakka oli ensimmäisiä Suomen kuntia, joissa aloitettiin peruskoulun kokeilu syyslukukauden 1967 alussa.

Tiesitkö tämän Toivakasta?

Facebookin Toivakka-ryhmän jäsenet jakoivat tietämystään kotikunnastaan.

Suomen suurin havupuu

Sijaitsee Toivakassa. Ennätyskellisen suuren männyn tilavuus on 15 kuutiota, pituus 27 metriä ja ympärysmitta 380 cm.

Pellervo Lukumies

Pellervo Lukumiehen kirkkomaalaukset ovat Toivakan ainutlaatuisin nähtävyys. Taidemaalarin pop-taiteesta vaikutteita saanut kuvakieli oli aikansa skandaali.

Toukokuu 1976

Englannin kuningatar Elisabeth tutustui Toivakassa suomalaiseen metsään ja nautti määntypölkylä lettuja ja Koskenkorvaa.

95,3 metriä

Suomen sisävesien syvin kohta, 95,3 metriä, sijaitsee Päijänteen Ristinellä Toivakan kunnassa.

Tekniikka

Kevyt ja ketterä ohjattava, vaikka masaa paljon. Autoissa mm. törmäysvaroitin, kaistavahti, automaattivaihteisto.

Erilliset säiliöt

Autoissa kaksi erillistä säiliötä, jotka eivät ole yhteydessä toisiinsa. Joko edessä pienempi ja takana isompi tai rinnakkain kaksi pitkää säiliötä.

2000 kg

Nosturia käytetään syväkeräysastioiden tyhjennykseen. Se jaksaa nostaa jopa kaksi tonnia. Nosturin hallintalaitteet on kauko-ohjaimessa, joka usein roikkuu kuljettajan kaulalla hinnassa. Kauko-ohjaimella kuski hallitsee nosturia ja seuraa katse ylhäällä astian liikettä.

83 km/h

Maksiminopeus 83 km tunnissa. Jätelenkin keskinopeus jää 40 km tunnissa, keskusta-alueella 10-20 km tunnissa.

28 000 kg

Auto painaa täydessä jätelastissa 28 000 kiloa, mikä on lain sallima suurin massa.

30 000 kg

Takasäiliön hydraulinen puristin tiivistää jätteet säiliöön 300 kilonewtonin eli 30 000 kilon massaa vastaavalla voimalla.

MATKALLA JÄTEHUONEESEEN
JOKAINEN VOI VALITA,
KANTAANKO KÄDESSÄÄN JÄTETTÄ VAI
RAAKA-AINETTA.

LASSILA & TIKANOJA OYJ
www.lassila-tikanoja.fi

Kuljettajan kujeet

Samaan autoon mutta tarkasti eri säiliöihin

Jäteautonkuljettaja **Aki Pouta** on intohimoinen lajittelija. Hän tietää, että jokainen lajiteltu roska päättyy keräysastiasta edelleen hyötykäyttöön, sillä eri jätelajeilla on autossa omat lokeronsa.

Jäteautonkuljettajan työ herättää kiinnostusta niin lasten kuin varttuneempienkin keskuudessa. Kun Lassila & Tikanojan kuljettaja Aki Pouta kurvaa jäteautollaan pihaan, lapset jähmettyvät seuraamaan roskisten kippausta auton kyytiin.

- Varsinkin syväkeräyspisteiden valtavien astioiden liikuttelu nosturilla saa ohikulkijat kerääntymään juttusille. Ihmiset kysyvät usein pohjattomalta vaikuttavan syväkeräysastian mittoja tai lajitteluneuvoja. Monia askarruttaa myös se, kannattaako kierrättäminen ja pysyvätkö lajitellut jätteet varmasti erillään kuljetuksessa.

Jäteautot ovat tyypillisesti niin sanottuja monilokerojäteautoja, joissa on kaksi täysin erillistä keräyssäiliötä, pienempi edessä ja isompi takana.

- Esimerkiksi biojäte ja sekajäte haetaan kyytiin samalla kierroksella. Toinen yhdistelmä on kartonki ja joko lasi tai metalli. Yhdellä autolla voidaan siis kerätä yhtä aikaa kahta eri jätelajia. Hämmennystä aiheuttaa ilmeisesti se, että autosta ei selvästi näy ulospäin paikkaa kahdelle jätelajille. Jäteautojen ulkonäön perusteella ei voi myöskään päätellä, mitä niiden sisällä kulkee milloinkin.

Jätteiden nouto on
tarkkaan suunniteltua puuhaa

Pouta kertoo, että kuljettajilla on täsmällinen ajosuunnitelma, jonka mukaisesti he noutavat eri jätelajit tiettyinä päivinä.

- Keräysastioihin lajitellut jätteet pysyvät aina erillään kuljetuksessa, ja Mustankorkean jätekeskuksella ne päätyvät omiin käsittelypaikkoihinsa punnituksen kautta. Vaikka kyydissäni olisi vain 20 kiloa biojätettä, käytän sen vaa'alla ja toimitan edelleen jalostamoon käsiteltäväksi.

Kierrättäminen on tarkasti säädeltyä, mutta se on Poudalle myös henkilökohtaisesti tärkeä asia.

- Näen työssäni, että sekajätteeseen päättyy yhä paljon lajitteluun kelpaavaa jätettä, mikä on ikävää. Siksi olen kotona lajittelijana perfektionisti. Irrotan Pringles-sipsipurkeistakin metallipohjan kartongista pihdeillä, jotta kumpikin raaka-aine saadaan kiertoon.

Posti Green

